

جهاد دانشگاهی واحد مازندران

۱۱ و ۱۲ اسفند ماه ۸۹

همایش ملی گیاهان دارویی

همایش ملی گیاهان دارویی

جهاد دانشگاهی واحد مازندران

۱۳۸۹ و ۱۲ اسفند ماه

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

تأثیر تراکم بنه و زمان اولین آبیاری بر وضعیت رشدی بنه های زعفران

برویز رضوانی مقدم، علی اصغر محمدآبادی، جبار فلاحتی

دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

Prm93@yahoo.com

چکیده

زعفران در کشاورزی ایران دارای قدمت طولانی بوده و امروزه نیز بیشترین سطح زیر کشت و عملکرد آن مربوط به کشور ماست. لذا انجام مطالعات در زمینه بهبود مدیریت زراعی این محصول می تواند نقش مهمی در توسعه این محصول بومی ایران داشته باشد. در این راستا آزمایشی دو ساله در سال های ۱۳۸۷-۸۹ در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد، به صورت آزمایش فاکتوریل بر مبنای طرح پایه بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار اجرا شد. فاکتورهای مورد بررسی عبارت بودند از: فاصله کاشت (فاصله کاشت ۵*۲۰، ۱۰*۲۰ و ۱۵*۲۰ سانتیمتر) و زمان اولین آبیاری (انجام آبیاری در ابتدای شهریور ماه، ابتدای مهر ماه و ابتدای آبان ماه). نتایج نشان داد که تنها فاکتور الگوی کاشت بر وضعیت رشدی بنه ها اثر گذار بود و اثر زمان آبیاری و نیز اثرات متقابل روش کاشت در زمان آبیاری معنی دار نبود. الگوی کاشت ۱۰*۲۰ سانتیمتر که دارای بیشترین عملکرد خشک کلاله بود (۱۲ کیلوگرم در هکتار)، از حیث تعداد بنه خواهی و مادری و نیز تعداد کل جوانه ها دارای کمترین مقدار در بین الگوهای کاشت بود، ولی در عین حال از بیشترین مقدار قطر (۱/۵ سانتیمتر) و وزن (۲/۹ گرم) متوسط بنه و نیز نسبت وزنی بنه به فلس برخوردار بود و از حیث متوسط تعداد جوانه در بنه نیز وضعیت مطلوبی را دارا بود. از این رو به نظر می رسد نقش اندازه و وزن بنه در تعیین عملکرد نهایی بیشتر از تعداد بنه باشد. بنابراین جهت بهبود عملکرد زعفران به جای تمرکز روی افزایش تعداد بنه های کشت شده در واحد سطح، بهتر است روی بهبود صفات مربوط به تک بنه تمرکز گردد و روش های زراعی و اصلاحی تولید بنه های درشت تر و دارای ذخیره غذایی بیشتر، مورد توجه تحقیقات آتی قرار گیرد. معجین در تمامی فواصل کاشت بیشترین توزیع فراوانی بنه ها در وزن کمتر از سه گرم و قطر کمتر از دو سانتیمتر قرار داشت و در این بین تیمار ۱۰*۲۰ سانتیمتر بیشترین مقادیر را از نظر تعداد بنه درشت و کمترین تعداد بنه ریز دارا بود.

واژه های کلیدی: زعفران، آبیاری، فاصله کاشت، بنه.

۱- اعضای هیات علمی گروه زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

۳- دانشجوی دکترای اکولوژی گیاهان زراعی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد